KPMG Law

Almannaheill

Virðisaukaskattur og önnur skattaleg atriði

Soffía Eydís Björgvinsdóttir & Tina Paic

—

Mars 2025

Umfjöllunarefni dagsins

Almennt um virðisaukaskatt félaga sem eru ekki í VSK-skyldri starfsemi

Leiðbeiningar Skattsins til góðgerðarfélaga

Áhrif skráningar á almannaheillaskrá Skattsins

Endurgreiðslur virðisaukaskatts vegna gjafa og tækjakaupa

©2023 KPMG Law ehf. á Íslandi er aðili að alþjóðlegu neti KPMG, samtökum sjálfstæðra fyrirtækja sem aðild eiga að KPMG International Limited, ensku félagi með takmarkaða ábyrgð. Allur réttur áskilinn.

Almennt um VSK og félög ekki í VSK-starfsemi

„Virðisaukaskattur er flókinn“

Þegar virðisaukaskattur er ekki hluti af daglegri starfsemi

Stærstu mistökin verða oft innan vébanda óskattskyldra aðila

=> Gefa sér forsendur eða gleyma sér

Dæmi:

félagasamtök, góðgerðarfélög, áhugamannafélög, íþróttafélög

....en einnig hjá bönkum og öðrum fjármálafyrirtækjum, tryggingafélögum og opinberum aðilum

Einnig:

Huga þarf vel að VSK þegar óskattskyldir aðilar fara í samstarf við skattskylda aðila

©2023 KPMG Law ehf. á Íslandi er aðili að alþjóðlegu neti KPMG, samtökum sjálfstæðra fyrirtækja sem aðild eiga að KPMG International Limited, ensku félagi með takmarkaða ábyrgð. Allur réttur áskilinn.

Dæmi:

Sala á vöru eða þjónustu sem fellur utan óskattskyldrar starfsemi en veldur í raun samkeppnisröskun

Banki: selur bókhalds- og uppgjörsþjónustu frá einum lögaðila til annars

Tryggingarfélag: selur notaðar bifreiðar á uppboði

Íþróttafélag: Sala á auglýsingum á keppnisvelli

Hagsmunasamtök: Sala á lögfræðiþjónustu

Góðgerðarfélag: Leigir út sal undir veislur með aðgang að eldhúsi

KPMG Law

©2023 KPMG Law ehf. á Íslandi er aðili að alþjóðlegu neti KPMG, samtökum sjálfstæðra fyrirtækja sem aðild eiga að KPMG International Limited, ensku félagi með takmarkaða ábyrgð. Allur réttur áskilinn.

Document Classification: KPMG Public

Hvar finn ég reglurnar?

- **Lög um virðisaukaskatt nr. 50/1988**

- **Reglugerðir**
  - ✓ Skattalagasafn

- **Heimasíða Skattsins**
  - ✓ Skatturinn

- **Leiðbeiningar Skattsins um virðisaukaskatt**
  - ✓ Almennar leiðbeiningar
  - ✓ Nýr bæklingur um góðgerðarstarfsemi og VSK

- **Handbók um virðisaukaskatt**

KPMG Law

©2023 KPMG Law ehf. á Íslandi er aðili að alþjóðlegu neti KPMG, samtökum sjálfstæðra fyrirtækja sem aðild eiga að KPMG International Limited, ensku félagi með takmarkaða ábyrgð. Allur réttur áskilinn.

Document Classification: KPMG Public

Hvað er virðisaukaskattur?

- Stærsti tekjustofn ríkisins (2024 er áætlað um 36,2% af heildarskatttekjum)
- Óbeinn skattur - almennur neysluskattur
- Innheimtur á öllum stigum innlendra viðskipta
- Virðisaukaskattur er skattur sem leggst á virðisaukann sem til verður í rekstrinum
- Vörsluskattur sem er skilað til ríkissjóðs í gegnum rekstraraðila

- => skatturinn „flæðir“ á milli skattaðila þar til hann endar hjá aðila sem hefur ekki frádráttarrétt

KPMG Law

©2023 KPMG Law ehf. á Íslandi er aðili að alþjóðlegu neti KPMG, samtökum sjálfstæðra fyrirtækja sem aðild eiga að KPMG International Limited, ensku félagi með takmarkaða ábyrgð. Allur réttur áskilinn.

Skattskyldusvið

Skattskyld starfsemi:

- *„Skattsskyldan nær til allra vara og verðmæta, nýrra og notaðra.“*
- *„Skattsskyldan nær til allrar vinnu og þjónustu, hverju nafni sem hún nefnist.“*
- **Almenna reglan er að allt er skattskylt nema það sé sérstaklega undanþegið í lögunum.**

Undanþegin starfsemi:

- Er sú starfsemi sem fellur utan skattskyldusviðs virðisaukaskatts.
- Á þá starfsemi er ekki lagður virðisaukaskattur á söluna og starfsemin hefur ekki heimild til að nýta innskatt af aðföngum.
- M.a. menningar, lýðheilsu og heilbrigðissjónarmið:
  - ✓ Læknisþjónusta og önnur eiginleg heilbrigðisþjónusta
  - ✓ Íþróttastarfsemi
- Önnur sjónarmið, m.a. samkeppni
  - ✓ **Góðgerðarstarfsemi sbr. 5. mgr. 2. gr. VSKL**

KPMG Law

©2023 KPMG Law ehf. á Íslandi er aðili að alþjóðlegu neti KPMG, samtökum sjálfstæðra fyrirtækja sem aðild eiga að KPMG International Limited, ensku félagi með takmarkaða ábyrgð. Allur réttur áskilinn.

Document Classification: KPMG Public

Skattskyldir aðilar

Virðisaukaskattsskyldir aðilar:

- Atvinnuskyn eða sjálfstæð starfsemi
- Félög og stofnanir
- Opinber orku- og veitufyrirtæki
- Ríki, bæjar- og sveitarfélög

Undanþegnir skattskyldu:

- Vara og/eða þjónusta undanþegin VSK
- Listamenn
- Undir veltumörkum
  - ✓ 2.000.000 ISK

⇒ **Hagnaðarskyn** er meginforsenda – að VSK-skyld sala sé að jafnaði hærri en kostnaður af aðföngum í rekstri

⇒ **Samkeppni** er önnur meginforsenda sem getur haft áhrif á skattskyldu til virðisaukaskatts

©2023 KPMG Law ehf. á Íslandi er aðili að alþjóðlegu neti KPMG, samtökum sjálfstæðra fyrirtækja sem aðild eiga að KPMG International Limited, ensku félagi með takmarkaða ábyrgð. Allur réttur áskilinn.

Document Classification: KPMG Public

Góðgerðarfélög og VSK – 5. mgr. 2. gr. VSKL

Góðgerðarstarfsemi er undanþegin skattskyldu, enda renni hagnaður af henni að öllu leyti til lögaðila sem fellur undir 9. tölul. 4. gr. laga um tekjuskatt, nr. 90/2003.

Skilyrði fyrir undanþágu eru auk þess að starfsemin sé á ábyrgð og fjárhagslegri áhættu aðila sem hefur með höndum góðgerðarstarfsemi og að hann hafi fengið staðfestingu Skattsins um að framangreind skilyrði séu uppfyllt.

Undanþága samkvæmt þessari málsgrein tekur eingöngu til eftirtalinnar starfsemi:basarsölu, merkjasölu og annarrar hliðstæðrar sölu, þ.m.t. sölu í netverslun, enda vari starfsemin ekki lengur en í 5 daga í hverjum mánuði eða í 25 daga sé um árlegan atburð að ræða,

1. söfnunar og sölu verðlítilla notaðra muna, enda sé einungis selt til skattskyldra aðila,

2. sölu nytjamarkaða á notuðum munum sem seljandi hefur fengið afhenta án endurgjalds,

3. sölu listaverka, enda falli listaverkin undir tollskrárnúmer 9701.1000–9703.0000.

©2023 KPMG Law ehf. á Íslandi er aðili að alþjóðlegu neti KPMG, samtökum sjálfstæðra fyrirtækja sem aðild eiga að KPMG International Limited, ensku félagi með takmarkaða ábyrgð. Allur réttur áskilinn.

Document Classification: KPMG Public

Umhverfið

Góðgerðarfélög falla að sumu leyti undir nákvæmlega sömu reglur og aðrir sem starfa skv. Undanþáguákvæðum VSKL

Það eru í raun engar sérreglur um starfsemi þriðja geirans þegar hún telst vera VSKskyld

Ef almannaheillafélag snertir á VSKskyldu m.a. vegna samkeppnissjónarmiða þá er almenn og full skattskylda til staðar

©2023 KPMG Law ehf. á Íslandi er aðili að alþjóðlegu neti KPMG, samtökum sjálfstæðra fyrirtækja sem aðild eiga að KPMG International Limited, ensku félagi með takmarkaða ábyrgð. Allur réttur áskilinn.

Almenn skráning

Reglugerð nr. 515/1996, um skráningu virðisaukaskattsskyldra aðila.

- RSK 5.02 eyðublaðið
- Skilyrði
  - Atvinnuskyn?
  - Opinber gjöld áætluð?
  - Launagreiðendaskrá?

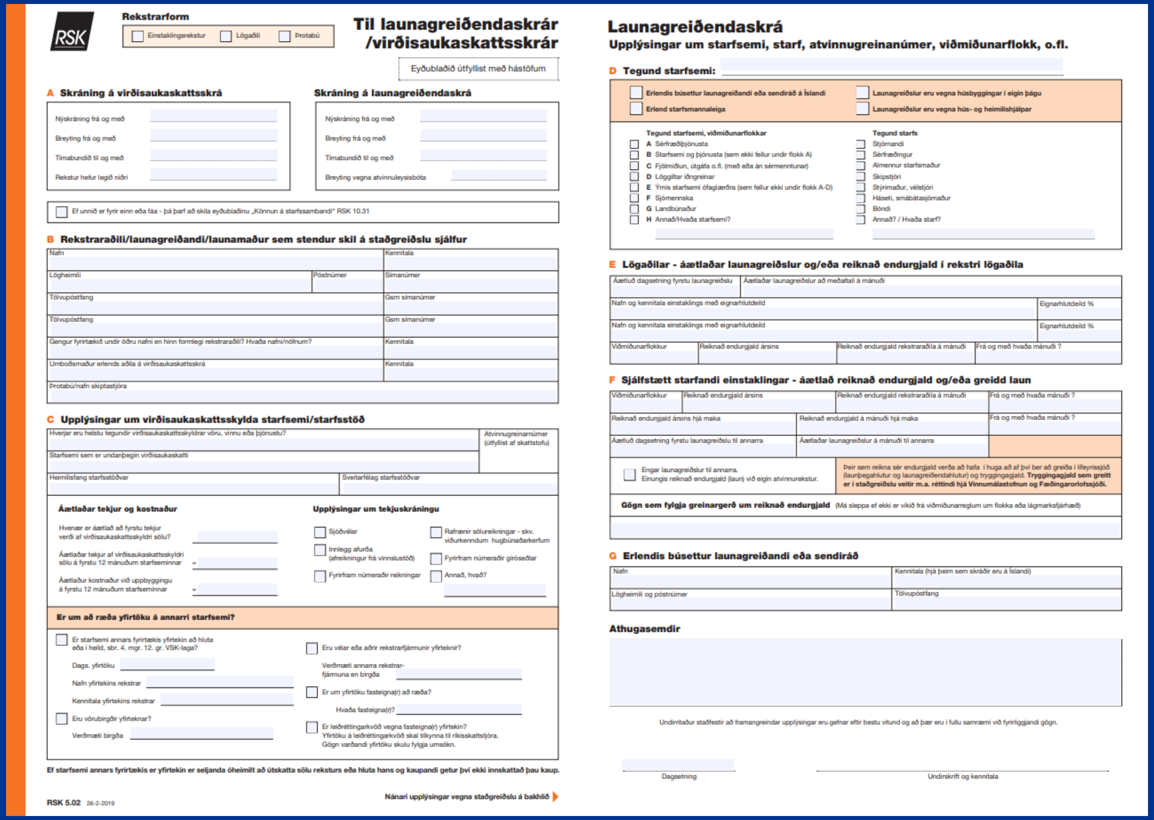

©2023 KPMG Law ehf. á Íslandi er aðili að alþjóðlegu neti KPMG, samtökum sjálfstæðra fyrirtækja sem aðild eiga að KPMG International Limited, ensku félagi með takmarkaða ábyrgð. Allur réttur áskilinn.

Leiðbeiningar Skattsins til góðgerðarfélaga

Leiðbeiningar gefnar út í byrjun ársins 2025

Verið að hnykkja á ákveðnum atriðum hjá þeim sem eru að selja varning, reka nytjamarkaði o.fl.

2.4 Staðfesting Skattsins um að skilyrði séu uppfyllt

Það er skilyrði fyrir undanþágu að Skatturinn hafi gefið út staðfestingu að starfsemin uppfylli þau skilyrði sem nefnd eru í köflum 2.2 og 2.3. Nauðsynlegt er að afla slíkrar staðfestingar áður en góðgerðarstarfsemi hefst enda má að öðrum kosti gera ráð fyrir því að ríkisskattstjóri beiti heimild sinni til að ákvarða virðisaukaskatt vegna viðkomandi starfsemi.

KPMG Law

©2023 KPMG Law ehf. á Íslandi er aðili að alþjóðlegu neti KPMG, samtökum sjálfstæðra fyrirtækja sem aðild eiga að KPMG International Limited, ensku félagi með takmarkaða ábyrgð. Allur réttur áskilinn.

Document Classification: KPMG Public

Almannaheillaskrá Skattsins

Áhrif þess að vera skráð á Almannaheillaskrá Skattsins

Víðtækar undanþágur frá skattlagningu:

- Undanþága frá tekjuskatti
- Undanþága frá fjármagnstekjuskatti
- Undanþága frá erfðafjárskatti
- Undanþága frá stimpilgjöldum
- Full endurgreiðsla á virðisaukaskatti á vinnu iðnaðarmanna við húsnæði alfarið í eigu félagsins út árið 2025

Skattafrádráttur fyrir þá aðila, einstaklinga og lögaðila, sem styrkja starfsemina.

KPMG Law

©2023 KPMG Law ehf. á Íslandi er aðili að alþjóðlegu neti KPMG, samtökum sjálfstæðra fyrirtækja sem aðild eiga að KPMG International Limited, ensku félagi með takmarkaða ábyrgð. Allur réttur áskilinn.

Document Classification: KPMG Public

Gjafir til almannaheillafélaga

- **Einstaklingar geta fengið skattfrádrátt fyrir gjafir/framlög til félaga á almannaheillaskrá Skattsins.**

- **Frádráttur lækkar tekjuskattsstofn og útsvarsstofn**

- **Einungis gjafir og framlög án gagngjalds veita frádrátt.**

- **Félagsgjöld, greiðslur fyrir vörur og þjónustu (auglýsingar) veita ekki frádrátt.**

©2023 KPMG Law ehf. á Íslandi er aðili að alþjóðlegu neti KPMG, samtökum sjálfstæðra fyrirtækja sem aðild eiga að KPMG International Limited, ensku félagi með takmarkaða ábyrgð. Allur réttur áskilinn.

Hámark og lágmark - einstaklingar

- **Frádráttur einstaklinga: 10.000 – 350.000 kr. á ári.**
- **Frádráttur hjóna: allt að 700.000 kr. samtals.**
- **Frádráttur er ekki millifæranlegur**
  - Framlög einstaklings verða að vera aðgreind.

©2023 KPMG Law ehf. á Íslandi er aðili að alþjóðlegu neti KPMG, samtökum sjálfstæðra fyrirtækja sem aðild eiga að KPMG International Limited, ensku félagi með takmarkaða ábyrgð. Allur réttur áskilinn.

Hámark og lágmark - rekstraraðilar

- **Frádráttur: 1,5% af rekstrartekjum vegna:**
  - Gjafa/framlaga til almannaheilla.
  - kolefnisjöfnunar (skógrækt, votlendi og fl.)

- **Samtals mögulegur frádráttur: 3% af rekstrartekjum.**

KPMG Law

©2023 KPMG Law ehf. á Íslandi er aðili að alþjóðlegu neti KPMG, samtökum sjálfstæðra fyrirtækja sem aðild eiga að KPMG International Limited, ensku félagi með takmarkaða ábyrgð. Allur réttur áskilinn.

Document Classification: KPMG Public

Hlutverk móttakanda

- **Gefa út kvittun með:**
  - Nafni, kennitölu gefanda.
  - Fjárhæð framlags.

- **Skila upplýsingum til Skattsins fyrir 20. janúar.**
- **Skattfrádráttur birtist í reit 155 í framtali.**

- **Skilyrði um skráningu móttakanda:**
  - Móttakandi þarf að vera á almannaheillaskrá þegar gjöf/framlög eru veitt.
  - Frádráttarheimild gildir frá og með degi umsóknar um skráningu.

KPMG Law

©2023 KPMG Law ehf. á Íslandi er aðili að alþjóðlegu neti KPMG, samtökum sjálfstæðra fyrirtækja sem aðild eiga að KPMG International Limited, ensku félagi með takmarkaða ábyrgð. Allur réttur áskilinn.

Endurgreiðslur á virðisaukaskatti vegna tækjakaupa ofl.

Endurgreiðsla VSK til góðgerðarfélaga

- **Almannaheillafélög og góðgerðarfélög geta fengið endurgreiddan virðisaukaskatt.**
- **Gildir um kaup á vörum/tækjum sem gefin eru til t.d. Spítala.**

- **Aðflutningsgjöld – Byggt á Tollalögum.**

KPMG
Law

©2023 KPMG Law ehf. á Íslandi er aðili að alþjóðlegu neti KPMG, samtökum sjálfstæðra fyrirtækja sem aðild eiga að KPMG International Limited, ensku félagi með takmarkaða ábyrgð. Allur réttur áskilinn.

Document Classification: KPMG Public

Skilyrði fyrir endurgreiðslu

- Aðili þarf að vera almannaheillafélag/góðgerðarfélag.
- Kaup þarf að snúast um vörur eða búnað sem er gefinn í mannúðarskyni.
- Gögn og kvittanir þurfa að vera í lagi.
- Ekki er veitt endurgreiðsla ef félagið heldur eftir eignum eða nýtir í eigin rekstur.

KPMG Law

©2023 KPMG Law ehf. á Íslandi er aðili að alþjóðlegu neti KPMG, samtökum sjálfstæðra fyrirtækja sem aðild eiga að KPMG International Limited, ensku félagi með takmarkaða ábyrgð. Allur réttur áskilinn.

Document Classification: KPMG Public

Dæmi um endurgreiðslu

- **Almannaheillafélag kaupir hjartastuðtæki og gefur spítala.**
- **Félagið borgar virðisaukaskatt við kaup eða innflutning.**
- **Sótt er um endurgreiðslu hjá Skattinum.**
- **Ef skilyrði eru uppfyllt fæst VSK að fullu endurgreiddur.**
- **Nauðsynlegt að leggja fram:**
  - Reikninga og kvittanir.
  - Lýsingar á notkun gjafar.
  - Staðfestingu á afhendingu til viðtakanda.

©2023 KPMG Law ehf. á Íslandi er aðili að alþjóðlegu neti KPMG, samtökum sjálfstæðra fyrirtækja sem aðild eiga að KPMG International Limited, ensku félagi með takmarkaða ábyrgð. Allur réttur áskilinn.

KPMG Law

kpmg.com/socialmedia

Upplýsingar í skjali þessu eru almennar og er ekki ætlað að ná til aðstæðna tiltekins einstaklings eða lögaðila. Þó að við leitumst við að veita nákvæmar og tímanlegar upplýsingar er ekki um að ræða neina tryggingu fyrir því að slíkar upplýsingar séu nákvæmar á þeim degi sem tekið er við þeim eða að þær verði nákvæmar í framtíðinni. Enginn ætti að taka ákvarðanir á grundvelli slíkra upplýsinga nema leita fyrst viðeigandi ráðgjafar sem taka myndi mið af aðstæðum viðkomandi aðila.

©2023 KPMG Law ehf. á Íslandi er aðili að alþjóðlegu neti KPMG, samtökum sjálfstæðra fyrirtækja sem aðild eiga að KPMG International Limited, ensku félagi með takmarkaða ábyrgð. Allur réttur áskilinn.

Document Classification: KPMG Public